

Prædiken juledag 2016

Salmer: 100, 119, 122, prædiken, 114, nadver, 99

Bøn:

Evangelium: Lukas 2, 1-14

Jul er virkelig noget, der får minder frem i os: billeder inde i sindet om engang, om førhen. Og jul er også noget, som vi gør NU, så godt som vi kan, for at vores børn -og måske børnebørn eller andre unge-, også engang skal have noget godt at huske tilbage på og have gode minder om den.

Så jul og bevidstheden om, at tiden går og der derfor ER minder og at der SKABES minder, de to er vævet tæt sammen. Så tæt, så den jul, vi har nu, hele tiden trækker erindringer frem fra de jul, vi havde før, - mange slags jul fra før. Men vi tænker også fremad: hvordan vil julen være næste år, - alt imens vi sidder omkring juletræet.

Når man begynder at tænke på tidens gang og sætte ord på det, der var og det, der er, og det, der kommer, så tænker man måske: ”Ja, det er da kun dem over 50, der tænker sådan”. ”Yngre og unge og børn er mere optaget af nu og af fremtiden.”

Men så lagde jeg mærke til i år, da børnene fra Stige friskole til en julekoncert her, sang en af Rasmus Seebachs hitnumre, der hedder ”der’ noget med december”, at i den sang, der løber der hele tiden en understrøm af: tiden går og noget kan blive for sent. Det overraskede mig, at unge børn er så vilde med en sang, der handler om tiden, der går og at noget kan blive for sent. Og jeg blev også overrasket, da jeg så så Rytteriets

sidste afsnit til 4.søndag i advent, fordi der handlede slutsangen, *om jul, som en tid, hvor vi husker dem, der ikke er her mere*, -sunget af den unge Marie Key. Og om, at vores tanker vandrer tilbage i tiden, men også løber fremefter, mens vi prøver at være i nuet. Hvor er det pudsigt, tænkte jeg, at også et satireprogram lavet af yngre mennesker, beskriver julen som en tid, hvor vi husker tilbage og tænker frem. Det slog mig, at også yngre og unge børn giver udtryk for det.

Det, at jul har flere tider samlet i sig, det gør jul til noget ...ja...noget ikke-stationært, til noget meget bevægeligt. Vi er sammen om en højtid, hvor det er en del af festens indhold, af dens DNA, at vi er underlagt tidens gang. Og dét er en bevægelig tilstand at være i: dér hvor vi er bevidste om, hvordan vi forandrer os med tiden OG at tiden forandrer os.

Måske er det fortællingen om det lille Jesusbarn, der kalder alle disse tanker om tiden frem, i mange af os. Fortællingen om, at *tegnet* på guds indvirken i verden skal de finde som et lille barn.

For en nyfødt – det er er een, der ikke er færdig, det er een der skal i gang med livet. En nyfødt er een, der ikke er færdigudviklet, men dog så meget færdig, at den vil ud af den beskyttende livmoder og ind i verden. Nu kan den lille overleve, har alt færdigt i sig og er klar til at overleve, men KUN, hvis andre passer på, tager sig af, og hjælper med at vokse op. Hvis ikke nogen tager imod, så dør det bort.

Og mere end det: den nyfødte bliver ikke til nogen, hvis ikke barnet har nogen at spejle sig i, lære af og forholde sig til. Ingen bliver til nogen, uden andre. Ingen kan blive til nogen, alene. Hvis man kun har sig selv at blive sig selv med, ender man som 'idiot'; for ordet idiot er det meget sigende ord fra old-græsk for den tilstand, hvor et individ er så meget indesluttet i sin egen verden, at ingen virkelighed udefra overhovedet kan komme ind og præge individets forholden sig. Det kaldes 'en idiot'. Og det er en plagsom lidelse.

Så ingen nyfødt kan blive til nogen, hvis ikke andre tager imod, tager det til sig og forholder sig til det, så barnet kan lære at forholde sig og være i verden med andre. *Og dette gælder også Jesusbarnet.*

Det er tankevækkende, at to af evangelisterne valgte at lave fortællinger om Jesus som lille. Og endda, at Lukas kaldte det for et tegn, at det menneske fra gud, som de ventede på skulle komme, deres messias, ham ville de finde som en nyfødt. Som et sårbart lille væsen.

Når Lukas kalder det et tegn, så kunne han ligeså godt have sagt symbol: Symbolet for, at gud er i verden, vil I finde i en nyfødt, - i et svøbelsesbarn.

Og det har naturligvis altid gjort noget ved os, at fortællingen om Kristus *begynder som et lille barn, der er fuldstændig afhængig af, at andre tager sig af det, - og tager det til sig. Og er noget, der skal vokse.*

For Lukas får os til at huske tilbage til alle de gange, hvor vi så på nyfødte og var sammen med små børn. Og

han får os måske også til at tænke på vores egen barndom og på dem, der tog sig af os og tog os til sig. Men især får han os til at blive lidt stille. Lidt stille, fordi noget lidt dybere nu stiltfærdigt kan komme frem i mellem os. Nemlig: hvordan tager vi selv imod sådan en nyfødt ? hvordan passer vi på, beskytter og lader vokse op? hvordan tager vi barnet til os? Og hvordan lader vi det barn blive en del af vores sammenhæng? Hvordan forholder vi os ? hvordan skaber vi et forhold til det lille væsen?

Sådan en slags tanker vækker Lukas, når han fortæller om den lille, og at hyrderne skulle finde ham, for det ville være et tegn på det nye, der var begyndt: Fred til jorden, fred til mennesker. Barnet som tegn på guds velbehag overfor menneskeheden.

Og det havde hyrderne så at gå videre med. Det var det *tegn* de fik, det *symbol* de så: et lille, færdigudviklet væsen, men UDE af stand til at overleve, hvis ikke mennesker tager sig af det og tager det til sig. Noget, der skulle til at vokse, - i sammenhæng med andre.

Og hver eneste jul, uanset hvilken alder vi har, så er det dét, vi møder: at gud er i verden som altid nyfødt.

Færdigudviklet, egentlig, men ikke levedygtig uden andre. Kan ikke vokse op og vokse frem, uden os. Ude af stand til at blive til nogen, hvis ikke andre tager imod og tager til sig og forholder sig.

For os er den lille i krybben også et tegn, - et symbol.

Og det ligger lige for, at det kunne være et tegn for vores tro. At det at tro og det at have tillid til gud som

sådan en slags grund under vores tilværelse, det er noget, der vokser og noget der udvikler sig. Det at tro er aldrig færdigudviklet eller en fast størrelse. Men sammen med det liv, vi har, - med det, vi skal håndtere af svære ting og med det, vi får af godt - dér vokser og udvikler vores tanker om det guddommelige sig. Vores vished og vores ikke-vished.

Jeg synes, det er en gave til os, at både Lukas og Mattæus fortæller om det lille barn, som andre måtte tage sig af. For dér giver de os et *sprog* og nogle *billeder* for, at det med Gud og os, det som Jesus kom med, IKKE skal opfattes som en stor, fast pakke, vi skal forholde os til, - og sige ja til. Det er nemlig både for stor en fordring og det gør også tro til en slags programerklæringer.

Men tro er ikke først og fremmest en række faste erklæringer. Tro er langt mere som tillid: altså noget basalt, noget som gror, og også kan ligge i dvale. Tro er tillid på den måde, at den tit ligger som en vished *under* dagligdagen. Som et fundament, men uden de mange ord. Ikke altid som en brændende ildhu, men mere som noget så basalt, *så man ikke kunne forestille sig at den ikke var der*.

Tro er bevægelig, fordi den vokser sammen med os. Og forandrer sig sammen med vores liv. Vi forandrer os med tiden og tiden forandrer os – og vævet ind i disse forandringer, ligger også tro og tillid. Nogle gange er det dét, der bar os igennem, kan man ane; andre gange

må man smide gamle forestillinger over bord, fordi en ny indsigt eller en ny anelse dukker frem.

Som Grundtvig siger det så godt i ”Velkommen igen Guds engle små” : at selvom noget er ”forblommet”, så er det alligevel sandt, det, vi har ”fornummet”.

Da jeg spurgte konfirmanderne fornylig, hvorfor Lukas mon havde valgt at fortælle om Jesus som et lille **barn**, da sagde de bl.a.:

”fordi det er noget godt, der vokser op”.

” barnet er som håb – og det er noget, der gror”

” det er en begyndelse på noget nyt”

” fordi han var et rigtigt menneske”.

(mine understregninger...)

Jeg synes, deres svar giver sådan en ro omkring det at tro, fordi de åbner op for, at det er noget, der er aldrig er færdigt; det er noget der er på vej. Og som er levende. Tro, det er noget, der gror og vokser og udvikler sig. Det er spædt, - og tit må vi begynde forfra, som var den nyfødt.

Tro, tillid, håb, det er; men det er noget, der gror og vokser sammen med os. Og det kan kun, ligesom et barn, finde fodfæste i verden, hvis nogen tager i mod, og tager sig af og lader vokse op.

Så konkret blev gud menneske, og fortsætter med det, så det er i os, det sker. Før, nu og fremover.

Som tillid og barmhjertighed.

Amen.